

УДК 338.49:330.342.22 F

JEL : O14, H54, Q01, Q55

DOI: 10.31471/2409-0948-2019-1(19)-109-116

Лесік Ірина Миколаївна
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет,
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9
e-mail: ilesik@ukr.net
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1225-7594>

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА СТАЛА ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ

Анотація. У статті досліджено сутність, передумови формування та розвитку інноваційної інфраструктури на шляху до сталої індустріалізації. Автор розглянув сучасні тенденції технологічного розвитку інфраструктури України, які в умовах глобалізації потребують кардинальних перетворень з метою подолання економічної відсталості та виходу країни на якісно новий рівень індустріалізації. Зіставлено тенденції інноваційного розвитку інфраструктури за допомогою індикаторів «Глобального індексу конкурентоспроможності», «Глобального інноваційного індексу» та інших результативних показників, які демонструють ресурсний потенціал країни і пояснюють її позицію у світових рейтингах. Окреслено слабкі сторони та ризики пов'язані з урбанізацією, забрудненням довкілля, вичерпністю ресурсів тощо. Обґрунтовано причинно-наслідковий зв'язок політичних, інституційних, соціально-економічних, екологічних та інших факторів на шляху до сталої індустріалізації. Доведено, що основні пріоритети кожної країни у визначенні стратегії розвитку інфраструктури та сталої індустріалізації насамперед повинні бути орієнтовані на здоровий прагматизм та національні інтереси.

Досліджено, що значної уваги вимагає оптимізація податкового навантаження; дотримання певної пропорції між галузями народного господарства; проведення децентралізації влади; вдосконалення антимонопольної політики; розроблення і запровадження ефективної політики для зменшення антропогенного навантаження; використання альтернативної енергетики; підготовка і перепідготовка кадрів та багато інших аспектів, які є складниками комплексного підходу у реалізації стратегії, орієнтованої на конкурентоспроможність, інновації та сталий розвиток.

Ключові слова: інфраструктура, інновація, сталий розвиток, індустріалізація, глобалізація, ресурсний потенціал

Lesik Iryna Mykolaivna
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Economic Theory and Social Sciences,
54020, Mykolayiv, st. Georgiya Gongadze, 9
e-mail: ilesik@ukr.net

INNOVATIVE INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT AND SUSTAINABLE INDUSTRIALIZATION

Abstract. The article examines the essence, preconditions of formation and development of innovative infrastructure on the course to sustainable industrialization. The author considers the modern tendencies of technological infrastructure development of Ukraine. Such tendencies

while globalization demand radical transformations for overcoming of economic backwardness that step up the country on the new level of industrialization. We comparatively evaluated development tendencies of innovative infrastructure using «Global Competitiveness Index», «Global Innovation Index» and several other indicators, demonstrated the resource potential of the country and explained its position in the world ranking. We outlined the shortcomings and risks associated with urbanization, environmental pollution, limited resources, etc. The article shows the causal link between political, institutional, socio-economic, environmental and other factors on the road to sustainable industrialization. It has been proved that the main priorities of each country in defining the strategy of infrastructure development and sustainable industrialization should be focused on healthy pragmatism and national interests.

We investigated that the optimization of the taxational load; observance of a certain proportion between sectors of the national economy; decentralization of power; improvement of antimonopoly policy; development of an effective policy request to reduce anthropogenic load; use of alternative energy; training and retraining of staff and many other aspects requires intensified attention. These aspects are the constitute of an integrated approach to the implementation of strategic orientations for competitiveness, innovation and sustainable development.

Key words: infrastructure, innovation development, industrialization, globalization, resource potential

Вступ. В умовах глобалізації для країн, які розвиваються, все частіше постає питання необхідності прискореного соціального, економічного, технологічного переходу від традиційного суспільного виробництва до курсу, орієнтованого на індустріалізацію, з розбудовою промислового потенціалу, що відповідає об'єктивним економічним законам, з орієнтацією на подолання економічної відсталості та підвищення конкурентоспроможності. Сьогодні Україна внаслідок політичної та економічної нестабільності, які призвели до падіння основних галузей промисловості та енергозалежності країни, перетворилася на сировинний придаток для високорозвинених країн. Нарощування експорту не вирішує проблеми, а лише підсилює їх, оскільки економічна ситуація в країні залежить від квот, обмежень, цін та мінливості світового ринку. Слід зазначити, що питання інноваційної інфраструктури та сталої індустріалізації є актуальними не тільки для країн, що розвиваються, але й для розвинених країн, що зумовлює актуальність обраної теми і потребує більшого вивчення.

Аналіз сучасних зарубіжних і вітчизняних досліджень і публікацій. Дослідженню проблемних аспектів інноваційного розвитку інфраструктури присвячено праці вітчизняних та зарубіжних учених, серед яких Вишнеvsька О. М. виділяє низьку технологічну готовність, нереалізовану державну інноваційну політику, нестачу кадрів у сфері інноваційної діяльності та ряд інших факторів, які гальмують інноваційний розвиток інфраструктури [1, с. 33]. За оціненням фахівців ефективною інноваційною інфраструктури НАН України Гейця В.М., Даниленка А.І., Лібанової Е.М., Гриценка А.А., Макарової О.В., Кизими М.О., Єгорова І.Ю., Одотюка І.В., низький рівень наукових досліджень посилення їх міждисциплінарного характеру і спрямування на збільшення наукомісткості та конкурентоспроможності вітчизняного виробництва [2, с. 178-179]. Антохов А.А. зазначає про необхідність адаптації й впровадження зарубіжного досвіду щодо інноваційного розвитку економіки України [3, с. 7]. Женмін Л. наголошує, що для досягнення цілей сталого розвитку (ЦУР), серед яких - і будівництво стійкої інфраструктури - бракує інвестицій. Незважаючи на позитивні тенденції, поставлені цілі не будуть досягнуті, якщо не розвернути всю фінансову систему до довгострокових інвестиційних горизонтів [4]. Шатненко К.О. приділяє увагу головним проблемам індустріального розвитку, аналізу світового досвіду з промислової політики [5]. Дамберг М. у дослідженні «Розумна індустрія - стратегія нової індустріалізації для Швеції» наголошує на необхідності зміцнення шведського бізнесу на світовому ринку, створенні

нових робочих місць і водночас зменшенні негативного впливу на навколишнє середовище та клімат [6].

Висвітлення невіршених раніше частин загальної проблеми. Проте плуралізм у визначенні проблемних аспектів свідчить про наявність невіршених питань, які потребують вивчення та пошуку альтернативних варіантів розв'язання і комплексного підходу, на основі урахуванням національних інтересів країн та викликів світової спільноти. Стратегія вирішення в умовах глобалізації, орієнтована на досвід розвинутих країн, надасть можливість зважити недоліки і оцінити перспективи, які може отримати країна завдяки мобілізації та потенціалу, спрямованому на інноваційний та промисловий розвиток.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану та тенденцій інноваційного розвитку інфраструктури та індустріалізації, окреслення проблемних аспектів та формування комплексного підходу у розбудові промислового потенціалу, підвищенні конкурентоспроможності та впровадженні інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Закон України «Про інноваційну діяльність» трактує інноваційну інфраструктуру як сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо) [7].

Бабаєв В.Ю., Поронько А.О. визначають інноваційну інфраструктуру як сукупність взаємопов'язаних організацій, систем, необхідних і достатніх для ефективної інноваційної діяльності, що об'єднує організації різних видів: інвесторів, посередників, наукові і державні установи, які своєю діяльністю охоплюють увесь інноваційний цикл – від генерації науково-технічної ідеї до реалізації нововведення [8].

Поліщук О.В. інноваційною інфраструктурою називає увесь спектр структур як державної, так і приватної форм власності, що необхідний для розвитку і підтримки всіх стадій інноваційного процесу. До інноваційної інфраструктури автор відносить об'єкти виробничо-технологічної структури (технопарки, інноваційно-технологічні центри, бізнес інкубатори, інноваційно-технологічні, інжинірингові фірми та ін.); об'єкти інформаційної системи (аналітично-статистичні центри, інформаційні бази, мережі); організації з підготовки та перепідготовки кадрів, зокрема у сфері НДДКР; фінансові структури (бюджетні, позабюджетні, венчурні, банки, фінансово-промислові групи, орієнтовані на технологічну інноваційну діяльність тощо); систему експертизи, сертифікації, стандартизації та акредитації; систему патентування, ліцензування і консалтингу з питань захисту, оцінення вартості і використання інтелектуальної власності, оцінення комерціалізації наукових результатів [9].

Розглядаючи генезис поняття «інноваційна інфраструктура», слід зазначити, що до інноваційної інфраструктури віднесено усі форми та види об'єднання і взаємодії підприємств, організацій, установ і держави як суб'єкта відносин і водночас гаранта з метою досягнення синергії у різних точках росту, зокрема усі сфери суспільної взаємодії: політичну, економічну, інституційну, соціальну, екологічну і виведення їх на якісно новий рівень розвитку. Кожна країна має індивідуальні особливості розвитку інноваційної інфраструктури, визначені сукупністю різних геополітичних чинників, враховуючи історичні, етнічні, природно-кліматичні та інші передумови. Від ефективності розвитку і функціонування інноваційної інфраструктури залежать конструктивні зрушення як на мікро- так і на макроекономічному рівні господарювання, що створює конкурентні переваги для національної економіки та безпеки країни.

Розгляньмо інноваційні можливості різних країн світу, наведені за індикатором «Інноваційні можливості» у «Звіті про глобальну конкурентоспроможність 2018 р.» серед 140 країн світу (рис. 1).

Рис. 1. Інноваційні можливості країн у світовому рейтингу
Джерело: побудовано за [10].

Серед аналізованих 140 країн світу, як оцінили експерти, було виділено як найбільш прогресивну в реалізації інноваційного розвитку за 100 - бальною шкалою Німеччину, яка у світовому рейтингу обіймає перше місце з показником 87,5, Швейцарію, яка увійшла в трійку лідерів, посівши 3 місце (82,1). Серед аналізованих країн Канада посідає 13 місце (75,0), Польща – 38 місце (48,7), Болгарія – 48 місце (43,9), Україна – 59 місце з показником 39,0, що наочно демонструє рівень інноваційної відсталості, порівняно з іншими більш розвиненими країнами.

Для визначення сильних і слабких сторін інноваційної інфраструктури України у глобальному рейтингу країн необхідно деталізувати сегменти, серед яких:

- «Взаємодія та різноманітність» (рис. 2): різноманітність робочої сили, стан розвитку кластерів, застосування міжнародних спільних виходів, співпраця із багатьма зацікавленими сторонами;
- «Дослідження і розробки» (рис. 3), у склад якого входять: наукові публікації (H - індекс), заявки на патенти, витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), якість наукових установ;
- «Комерціалізація»: вишуканість покупця, застосування торгових марок (кількість міжнародних заявок на товарні знаки, що подають безпосередньо або через Мадридську систему за країною походження на 1000 населення).

Рис. 2. Взаємодія та різноманітність

Рис. 3. Дослідження і розробки

Досліджуючи складники «Інноваційної можливості» за якісними індикаторами «Взаємодія та різноманітність», «Дослідження і розробки», можна виявити, що найвищі позиції нашого рейтингу мають найрозвиненіші країни світу. У світовому рейтингу за

індикатором «Дослідження і розробки» беззаперечним лідером із оцінкою 100 балів є Японія, але особливості її стратегії полягають у тому, що країна дуже часто не виводить на світові ринки інновації, залишаючи їх працювати тільки на внутрішньому ринку.

Україна за «вишуканістю покупців» у складі індикатора «Комерціалізація» отримала 3,4 бала з 7 можливих, найвищу позицію цього рейтингу мають США (5,6 бала), за показником застосування торгових марок Україна має показник, у 131 раз менший, ніж світовий лідер Люксембург.

Дослідження показників функціонування інноваційної інфраструктури надає можливість з'ясувати, що інтегрованість цього поняття враховує національні системи інновацій, які пояснюємо рівнем розвитку та інституціональними особливостями країни, культурними цінностями, ментальністю тощо. Проте слід зазначити, що інтеграційні процеси активно сприяють обміну інформацією, технологіями, знаннями, досвідом, що виводить відносини на якісно новий глобальний рівень. У сучасному інформаційному суспільстві важливе місце належить комунікаціям і зв'язку, які значно розширюють можливості розповсюдження і обміну інформацією, ведення бізнесу в різних країнах.

Інноваційна інфраструктура є важливим елементом політики США, метою якої є вихід на новий рівень зростання економіки, що можливо через розширення сфери інвестицій в НДДКР, розвиток передових технологій, наукову інфраструктуру а також високотехнологічне виробництво, яке сприятиме підвищенню продуктивності, інвестиційній привабливості та зростанню ВВП [11, с. 10].

Сучасний інноваційний розвиток Польщі орієнтований на поліпшення якості життя, що вимірюють якісними показниками, а також значенням і темпами зростання ВВП, що відображено у довгостроковій стратегії національного розвитку «Польща - 2030. Третя хвиля сучасності». Цей проект водночас із визначенням основних недоліків пропонує напрямки для інвестицій, розрахованих до 2030 року, що підпорядковані схемі трьох стратегічних напрямків: конкурентоспроможність та інновації економіки, балансування потенціалу розвитку польських регіонів і ефективності та результативності держави [12].

Оптимізація стратегії та тактики управління інфраструктурним потенціалом вимагає комплексного підходу, який має охоплювати в рамках глобальних питань й питання регіонального характеру: більш ліквідні фінансові ринки, відкриті для транскордонних фінансових потоків, з високим рівнем контролю та дієвим захистом для національних та іноземних інвесторів; ефективні механізми координації макроекономічної та валютної політики, вибір пріоритетів у зв'язку з проблемами національної політики; регіональна мобільність у вирішенні важливих соціальних питань - бідності, міграції, старіння тощо; глобальна фінансова інтеграція, яка не суперечать національній політиці. Для України ефективна організація фінансової інфраструктури зумовлює необхідність впровадження найбільш поширених концепцій цільової спрямованості, підвищення ефективності через максимальне залучення ресурсів та використання можливостей [13].

Промисловий розвиток та інновації - це не альтернативні підходи. Модернізувати промисловість, традиційні та нові сектори, не можливо без заохочення технологічної модернізації та розвитку інноваційного потенціалу. Нездатність визнати і зміцнювати такий взаємозв'язок стала причиною невдач декількох країн, що розвиваються, і призвела до того, що вітчизняна промисловість не змогла забезпечити зростання продуктивності праці, незважаючи на неодноразові зусилля залучити промислову політику, здебільшого через те, що не приділяли потрібної уваги технологічному прогресу на рівні підприємств. Координація політики промислового розвитку і нарощування технологічного та інноваційного потенціалу повинні отримувати пріоритетне значення в усіх країнах, відправною точкою для цього має стати розуміння зв'язків між промисловою та інноваційною політикою і того, як вони впливають на ключових суб'єктів процесу індустріалізації, а саме: державу, ринок, приватний і державний сектори, вітчизняних та іноземних господарницьких суб'єктів.

До критеріїв, які характеризують країну як промислово розвинену, можна віднести розмір ВВП на душу населення; середньомісячні темпи росту ВВП; питому вагу промисловості (понад 20,0% ВВП), обсяг експорту промислових виробів і їхня частка в загальному вивозі; обсяг прямих інвестицій за кордоном.

Проаналізуємо один із показників для визначення місця України та відповідності критеріям нових індустріальних країн (НК). За попередніми даними, показник ВВП на душу населення в Україні 2018 р. (2417 дол. США) у 33 рази менший порівняно із аналогічним показником Швейцарії (78967 дол. США), у 18 разів менший, ніж у Німеччині (42196 дол. США), у 6 разів менший, ніж у Польщі (13454 дол. США), у 4 рази менше ніж у Болгарії (7744 дол. США) і має лише незначну перевагу над показником ВВП Молдови (2,177 дол. США). За наведеними даними можна зробити висновок, що рівень індустріалізації країни прямо впливає на рівень розвитку інфраструктури країни, тому цей показник розглянемо наступним.

Рівень розвитку інфраструктури України у 2018 р. з показником 70,1 поступається таким досліджуваним країнам, як Швейцарія (93,3), Німеччина (90,2), Польща (79,3), і є дещо вищим за показники Болгарії (69,9) та Молдови (65,0) у рейтингу серед 140 країн світу. За сегментами розвитку інфраструктури якість доріг в Україні оцінено на 50,6 бала, залізниці на 71,9 бала, повітряний транспорт - 53,1 бала, водний транспорт - 42,2 бала, комунікативна інфраструктура - 85,8 бала, інфраструктура електроенергії - 96,5 бала. Але не усі високі бали в оцінених показниках відображають рівень якості, в них може міститись тільки кількісна ознака на зразок – щільність покриття в оціненні залізниці, частка населення з доступом до електроенергії в оціненні інфраструктури електроенергії тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У роботі було досліджено і узагальнено сутність, умови формування та розвитку інноваційної інфраструктури, тобто підприємства, об'єднання і організації усіх форм власності, що взаємодіють між собою в усіх сферах суспільних відносин з метою розроблення, впровадження, реалізації інновації як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Особливості розвитку інноваційної інфраструктури кожної країни залежать від сукупності історичних, політичних, природно-кліматичних та інших передумов. Результати порівняних показників інноваційного розвитку наочно відображають рівень відсталості та виклики, які сьогодні стоять перед Україною на шляху до сталої індустріалізації. Враховуючи досвід індустріально розвинутих країн, слід зазначити деякі аспекти, які потребують значної уваги та запобігання їх негативним проявам під час виходу країни на якісно новий рівень розвитку промисловості та пов'язаною із нею напрямками діяльності. Значної уваги вимагає оптимізація податкового навантаження; дотримання певної пропорції між галузями народного господарства; децентралізація влади; вдосконалення антимонопольної політики; розроблення і запровадження ефективної політики для зменшення антропогенного навантаження; використання альтернативної енергетики; підготовка і перепідготовка кадрів та багато інших аспектів, які є складниками комплексного підходу у реалізації стратегії, орієнтованої на конкурентоспроможність, інновації та сталий розвиток.

Питання, які дослідив автор, залишаються достатньо актуальними і потребують подальшого вивчення.

Література

1. Інфраструктурне забезпечення формування і функціонування ринку продукції овочівництва : [монографія] / О.М. Вишневська, І.М. Лесік. – Миколаїв : ФОП Швець В.М., 2017. – 324 с.

2. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.

3. Антохов А. А. Інноваційний розвиток економіки України через призму зарубіжного досвіду / Антохов А. А. // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – № 2 (5), листопад 2015. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2015. – С. 7-15.
4. Liu Zhenmin (2018) Time for a Global Financial Makeover [Electronic resource] – Access mode : <https://www.project-syndicate.org/commentary/global-finance-and-sustainable-development-by-liu-zhenmin-2018-04?barrier=accesspaylog>.
5. Шатненко К. О. Нова індустріалізація : світова тенденція та перспективи для України / К. О. Шатненко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2016. – №2 (48). – С. 56-61.
6. Damberg M. (2016) Smart industry – a strategy for new industrialisation for Sweden / Information material, Ministry of Enterprise and Innovation. – Access mode : https://www.government.se/498615/contentassets/3be3b6421c034b038dae4a7ad75f2f54/nist_statsformat_160420_eng_webb.pdf
7. Про інноваційну діяльність : [Електронний ресурс] : Закон України від 04.07.2002. № 40-IV. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
8. Бабаєв В.Ю. Формування інноваційної інфраструктури України / В.Ю. Бабаєв, В.О. Поронько // Теорія та практика державного управління. – 2011. – Вип. 3. –С. 165-171.
9. Поліщук О.В Формування сучасної інноваційної інфраструктури в процесі глобалізації світового ринку / О.В Поліщук [Електронний ресурс] : Міжнародні відносини. – 2017. – № 10 – Режим доступу : http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3106.
10. The Global Competitiveness Report 2018 [Electronic resource] : The World Economic Forum. – Access mode : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/country-economy-profiles/>.
11. Singer P. L. (2017) Investing in «Innovation Infrastructure» to Restore U.S. Growth / Information technology & Innovation foundation. – Access mode : http://www2.itif.org/2017-innovation-infrastructure.pdf?_ga=2.49230694.1792391832.1529934284-1559993869.1449863882.
12. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju «Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności»: [Electronic resource] – Access mode : http://kigeit.org.pl/FTP/PRCIP/Literatura/002_Strategia_DSRK_PL2030_RM.pdf.
13. Peculiarities of formation and development the financial infrastructure of Ukraine / I. Lesik, H. Karatieieva // Social and economic aspects of sustainable development of regions, Book 2. Monograph. Opole : The Academy of Menegement and Administation in Opole, 2018. – С. 116-123.

References

1. Infrastrukturne zabezpechennia formuvannia i funktsionuvannia rynku produktsiï ovochivnytstva : [monohrafiia] / О.М. Vyshnevskа, I.M. Lesik. – Mykolaiv : FOP Shvets V.M., 2017. – 324 s.
2. Innovatsiina Ukraina 2020 : natsionalna dopovid / za zah. red.V.M. Heitsia ta in. ; NAN Ukrainy. – K., 2015. – 336 s.
3. Antokhov A. A. Innovatsiinyi rozvytok ekonomiky Ukrainy cherez pryzmu zarubizhnoho dosvidu / Antokhov A. A. // Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky. – № 2 (5), lystopad 2015. – Mykolaiv : MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho, 2015. – S. 7-15.
4. Liu Zhenmin (2018) Time for a Global Financial Makeover [Electronic resource] – Access mode : <https://www.project-syndicate.org/commentary/global-finance-and-sustainable-development-by-liu-zhenmin-2018-04?barrier=accesspaylog>.

5. Shatnenko K. O. Nova industrializatsiia : svitova tendentsiia ta perspektyvy dlia Ukrainy / K. O. Shatnenko // Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia «Ekonomika». – 2016. – №2 (48). – S. 56-61.
6. Damberg M. (2016) Smart industry – a strategy for new industrialisation for Sweden / Information material, Ministry of Enterprise and Innovation. – Access mode : https://www.government.se/498615/contentassets/3be3b6421c034b038dae4a7ad75f2f54/nist_statsformat_160420_eng_webb.pdf
7. Pro innovatsiinu diialnist : [Elektronnyi resurs] : Zakon Ukrainy vid 04.07.2002. № 40-IV. – Rezhym dostupu : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
8. Babaiev V.Iu. Formuvannia innovatsiinoi infrastruktury Ukrainy / V.Iu. Babaiev, V.O. Poronko // Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia. – 2011. – Vyp. 3. –S. 165-171.
9. Polishchuk O.V Formuvannia suchasnoi innovatsiinoi infrastruktury v protsesi hlobalizatsii svitovoho rynku / O.V Polishchuk [Elektronnyi resurs] : Mizhnarodni vidnosyny. – 2017. – № 10 – Rezhym dostupu : http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3106.
10. The Global Competitiveness Report 2018 [Electronic resource] : The World Economic Forum. – Access mode : <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018/country-economy-profiles/>.
11. Singer P. L. (2017) Investing in «Innovation Infrastructure» to Restore U.S. Growth / Information technology & Innovation foundation. – Access mode : http://www2.itif.org/2017-innovation-infrastructure.pdf?_ga=2.49230694.1792391832.1529934284-1559993869.1449863882.
12. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju «Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności»: [Electronic resource] – Access mode : http://kigeit.org.pl/FTP/PRCIP/Literatura/002_Strategia_DSRK_PL2030_RM.pdf.
13. Peculiarities of formation and development the financial infrastructure of Ukraine / I. Lesik, H. Karatieieva // Social and economic aspects of sustainable development of regions, Book 2. Monograph. Opole : The Academy of Menegement and Administation in Opole, 2018. – S. 116-123.